

समग्र शिक्षा अंतर्गत अपंग समावेशित योजना (माध्यमिक स्तर) अंतर्गत नियुक्त विशेष शिक्षकांना थकीत मानधन अदा करण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- याचिका २०२२/प्र.क्र.१५६/ एसडी-१
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०००३२
दिनांक :- २९ डिसेंबर २०२३.

संदर्भ :-

- १) शिक्षण संचालक (प्राथमिक), प्राथमिक शिक्षण संचालनालय, पुणे यांचे पत्र, दि.०५.१२.२०२३.
- २) मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ नागपूर यांचे आदेश, दि. १४.०९.२०२३, दि. ०१.११.२०२३, दि.०३.११.२०२३ व दि. २९.११.२०२३ (३ आदेश).
- ३) शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र, दि.०७.१०.२०२३.
- ४) वित्त विभाग, परिपत्रक, क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि. १२.०४.२०२३.
- ५) मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद यांचे आदेश, दि. २८.०४.२०२२.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासन पुरस्कृत अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक स्तर) योजनेंतर्गत नियुक्त विशेष शिक्षक यांनी थकित मानधनाप्रकरणी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ औरंगाबाद येथे रिट याचिका क्र.३६९६/२०१८ मधील अवमान याचिका क्र.२६४/२०२२ व इतर संलग्न याचिका दाखल केलेल्या आहेत. यासंदर्भात मा.उच्च न्यायालयाने रिट याचिका क्र. ४८५०/२०२२ व इतर संलग्न याचिकां प्रकरणी दि.२९.११.२०२३ रोजी विशेष शिक्षकांना मानधन अदा करणेबाबत आदेश पारीत केले आहेत. मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाचे पालन करण्यासाठी शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी न्यायालयीन प्रकरण विचारात घेता एकत्रित रित्या मार्च, २०२४ पर्यंत विशेष शिक्षकांच्या मानधनाकरीता आवश्यक असणारा एकूण रु.१५,६४,५०,०००/- (अक्षरी रु. पंधरा कोटी चौसष्ट लाख पन्नास हजार फक्त) इतका निधी मानधन अदा करण्यासाठी वितरीत करण्याची विनंती केली आहे.

सदर विनंतीस अनुसरून एकूण रु.१५,६४,५०,०००/- इतका निधी समग्र शिक्षा योजनेंतर्गत राज्य हिस्स्याचे लेखाशिर्ष (२२०२ आय ६१२) ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) मधून वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

समग्र शिक्षा योजनेंतर्गत सन २०२३-२४ करिता राज्य हिस्सा लेखाशिर्ष (२२०२ आय ६१२) ३१ सहायक अनुदाने या अंतर्गत रु.८७४.४७ कोटी इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. सदर निधीतून अपंग समावेशित शिक्षण योजना (माध्यमिक स्तर) अंतर्गत नियुक्त विशेष शिक्षक यांच्या थकित मानधनाकरीता एकूण रु.१५,६४,५०,०००/- (अक्षरी रु. पंधरा कोटी चौसष्ट लाख पन्नास हजार फक्त) इतका निधी मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक परिषद, मुंबई यांना वितरीत करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर खर्च “मागणी क्रमांक ई-२, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१ प्राथमिक शिक्षण, १०६- शिक्षक व इतर सेवा, (०१) (०२) समग्र शिक्षा अभियान (सर्वसाधारण) (राज्य हिस्सा ४० टक्के), (२२०२आय ६१२)” या लेखाशिर्षाखालील सन २०२३-२४ या वित्तीय वर्षामध्ये उपलब्ध असलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

३. मा.उच्च न्यायालयाने सदर याचिका प्रकरणी वेळोवेळी पारित केलेल्या आदेशानुसार संबंधीत याचिकाकर्ते यांना प्रत्येक महिन्याचे मानधन त्यांच्या खात्यात पुढील महिन्याच्या १५ तारखेपुर्वी जमा करणे बंधनकारक आहे. सदर आदेशाच्या अनुषंगाने सर्व याचिकांमधील याचिकाकर्ते यांच्या खात्यामध्ये मानधनाची रक्कम विहीत कालावधीत जमा होईल याची दक्षता शिक्षण संचालक (प्राथमिक), प्राथमिक शिक्षण संचालनालय, पुणे यांनी घ्यावी.

४. एखाद्या विशेष शिक्षकांचे नाव दुबार आढळून आल्यास अशा प्रकरणी एकदाच मानधन अदा होईल, याची दक्षता घ्यावी. अधिकचे मानधन अदा झाल्याचे निदर्शनास आल्यास तसेच, मानधनासंबंधात तफावत झाल्याचे निदर्शनास आल्यास शिक्षण संचालक (प्राथमिक), प्राथमिक शिक्षण संचालनालय, पुणे यांना जबाबदार धरण्यात येईल.

५. सदर निधी राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक परिषद, मुंबई यांचेकडे सुपूर्त करण्यात येत आहे. सदर निधी आहरीत करून वितरीत करण्यासाठी अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (रोख शाखा/ लेखा शाखा), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” तर सह सचिव/ उप सचिव शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना “नियंत्रक अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी निधी कोषागारातून आहरीत करून समग्र शिक्षा यांच्या बँक खात्यात जमा करावा. सदर निधी राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक परिषद, मुंबई यांनी शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या कडे सुपूर्त करावा.

६. वित्त विभाग, शासन निर्णय/परिपत्रक दि.१२.०८.२०२३ मध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटींची पूर्तता होत आहे. सदरचे अनुदान सशर्त अनुदान असून त्याकरीताच्या अटी व शर्ती या शासन निर्णयात नमूद केल्या आहेत.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३१२२९१५४८५१६६२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(इ.मु. काझी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मंत्री (शालेय शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. प्रधान सचिव, (शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
४. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई
६. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
७. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२ मुंबई, नागपूर
८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२ मुंबई/नागपूर
९. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-६३
१०. सर्व वरिष्ठ लेखा परीक्षक (शिक्षण विभाग)
११. अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई

१२. उप सचिव (प्रशासन), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. वित्त विभाग, (व्यय-५/अर्थसंकल्प शाखा), मंत्रालय, मुंबई
१४. अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, लेखाशाखा, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. अवर सचिव(अर्थसंकल्प), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. निवड नस्ती (एसडी-१).